

# WYROK

## W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

**Dnia 29 grudnia 2016r.**

**Sąd Rejonowy w Kętrzynie III Wydział Rodzinny i Nieletnich**

w składzie:

Przewodniczący SSR Jolanta Litwinowicz

Protokolant sekr. sądowy Agnieszka Nowicka

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2016r. w Kętrzynie

**sprawy z powództwa A. P.**

**przeciwko I. P.**

**o uchylenie obowiązku alimentacyjnego**

I. Powództwo oddała.

II. Zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 900 (dziewięćset) zł tytułem zwrotu kosztów procesu

## UZASADNIENIE

Powód A. P. wniósł o uchylenie obowiązku alimentacyjnego wobec pozwanej I. P. w kwocie 300 zł miesięcznie z dniem 1 sierpnia 2016r.

W uzasadnieniu pozwu podał, że od czasu orzekania w sprawie o rozwód jego sytuacja majątkowa oraz możliwości zarobkowe uległy znacznemu zmniejszeniu. Obecnie powód jest osobą bezrobotną, bez prawa do zasiłku, opiekuje się swoją matką, która ma 84 lata i wymaga całodobowej opieki. Powód podejmuje jedynie prace dorywcze, za które otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 800-1000 zł miesięcznie. Zamieszkuje wspólnie z matką, która pobiera rentę w wysokości 1267 zł miesięcznie. Powód ponosi wydatki związane z utrzymaniem siebie i matki, na co składa się: opłata za czynsz i wywóz nieczystości w wysokości 192 zł miesięcznie, opłata za wodę ok. 76 zł miesięcznie, opłata za prąd ok. 250 zł za dwa miesiące, opłata za gaz ok. 151 zł za dwa miesiące, za media 60 zł miesięcznie, za opał ok. 1400 zł rocznie, za leki, pampersy i wizyty lekarskie matki powoda ok. 500 zł miesięcznie, za wynajem specjalistycznego łóżka i wózka dla matki 50 zł miesięcznie, za środki czystości ok. 100 zł miesięcznie, wydatki na wyżywienie ok. 700 zł miesięcznie a za ubezpieczenie w wysokości 40 zł miesięcznie. Zdaniem powoda sytuacja majątkowa pozwanej również uległa zasadniczej zmianie, gdyż pozwana żyje na bardzo wysokim poziomie. Poziom życia pozwanej jest dużo lepszy niż poziom życia powoda. Pozwana pozostaje od kilku lat w związku konkubenckim z L. K. (1). Ponadto pozwana oddaje się życiu towarzyskiemu, spędza dużo czasu na różnego rodzaju imprezach, nie stroni od używek (alkoholu, papierosów). Stać ją na liczne wycieczki zagraniczne i krajowe, zatem nie znajduje się w niedostatku (k. 2-4).

Pozwana I. P. w odpowiedzi na pozew domagała się oddalenia powództwa.

W uzasadnieniu odpowiedzi podała, że jej sytuacja majątkowa od czasu orzekania w sprawie o rozwód nie uległa żadnej poprawie. Nadal jest osobą o znacznym stopniu niepełnosprawności i trwale niezdolną do pracy. Wzrok jej stale pogarsza się i w ocenie lekarzy specjalistów istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że całkowicie go utraci. W kwietniu 2016r. straciła zatrudnienie w zakładzie pracy chronionej, gdzie pracowała jako sprzątaczką. Obecnie pozostaje bez zatrudnienia i utrzymuje się jedynie z renty w wysokości 712 zł miesięcznie i zasądzonych od powoda

alimentów. Z uwagi na stan zdrowia ma znikome szanse na znalezienie dodatkowego zatrudnienia. Pozwana w dalszym ciągu prowadzi samodzielne gospodarstwo domowe, wynajmuje stancję, za którą płaci 595 zł miesięcznie. Ponadto pokrywa koszty abonamentu telefonicznego w kwocie 70 zł miesięcznie oraz internetu w kwocie 30 zł miesięcznie. Na pozostałe koszty utrzymania składają się: koszty wyżywienia, ubrania, zakupu leków. Podała, że nie jest w związku konkubenckim z L. K. (1). Z wymienionym pozostaje jedynie w bliskich relacjach przyjacielskich, jednakże charakter tych relacji jest dość luźny. Pozwana nie mieszka wspólnie z L. K. (1) ani nie prowadzi z nim wspólnego gospodarstwa domowego, gdyż L. K. (1) na co dzień mieszka i pracuje w Niemczech (niesporne). Jego pobyt w Polsce u pozwanej jest jedynie sporadyczny i wynika głównie z faktu, że nie ma on w Polsce żadnej rodziny, u której mógłby się zatrzymać. Zaprzeczyła aby prowadziła bachusowy i rozrywkowy tryb życia. Podała, że wyjeżdżała na wycieczki zagraniczne czy krajowe, ale w związku z tymi wyjazdami nie poniosła żadnych kosztów. Wszelkie wyjazdy były w całości finansowane przez rodzinę lub przyjaciół pozwanej. Podniosła, że powód pracuje dorywczo. Od dłuższego czasu utrzymuje się z nielegalnej działalności przemytniczej, która przynosi mu znaczne dochody. Ponadto w 2014r. powód przeprowadził remont mieszkania, które otrzymał w drodze darowizny od swojej matki. Na powyższy remont przeznaczył ok. 40.000 zł. Odbił kurs sternika, regularnie czarteruje łódź i pływa wraz z przyjaciółmi po jeziorach (...) (k. 64-67).

### **Sąd ustalił, co następuje:**

Wyrokiem z dnia 25 stycznia 2012r. w sprawie VI RC 2042/10 Sąd Okręgowy w Olsztynie rozwiązał przez rozwód małżeństwo I. P. i A. P. z winy obu stron oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanej alimenty w wysokości 300 zł miesięcznie (k. 7).

A. P. zamieszkuje w K. wspólnie z matką W. A.. Od 30 marca 2012r. jest zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w K. jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku (zaświadczenie k. 8). Podejmuje prace dorywcze, za które otrzymuje wynagrodzenie w wysokości ok. 800-1000 zł miesięcznie ponadto opiekuje się matką (zeznania powoda k. 131v,199v-200). Jest właścicielem mieszkania w K., które otrzymał w darowiznie od swojej matki (kserokopia aktu notarialnego k. 119-123). Koszty utrzymania mieszkania oraz koszty wyżywienia wWspólnie z matką.

I. P. zamieszkuje w K., prowadzi samodzielne gospodarstwo domowe. Utrzymuje się z renty w wysokości 712 zł miesięcznie oraz alimentów od powoda w wysokości 300 zł miesięcznie (zaświadczenie z ZUS k. 69, zeznania pozwanej k.200v). Pobiera także zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 153 zł miesięcznie. Za wynajem mieszkania płaci 596 zł miesięcznie (dowód wpłaty k. 70,71). Za telefon opłaca abonament w kwocie 77,06 zł miesięcznie (faktura k. 72) a za internet 29,99 zł miesięcznie (faktura k. 73). Jest osobą o znacznym stopniu niepełnosprawności (kserokopia orzeczenia k. 74) oraz jest całkowicie niezdolną do pracy do 30 czerwca 2020r. w związku ze stanem narządu wzroku (kserokopia orzeczenia lekarza orzecznika ZUS k.75-76). Do 30 kwietnia 2016r. była zatrudniona na stanowisku sprzątaczk w firmie (...) sp. z.o.o (kserokopia świadectwa pracy k. 77). Pozostaje pod opieką lekarza okulisty z Uniwersyteckiego Centrum (...) w K. (kserokopia historii choroby k. 83-92).

### **Sąd zważył, co następuje:**

Na podstawie art. 60§1 krio małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia i który znajduje się w niedostatku, może żądać od drugiego małżonka rozwiedzonego dostarczania środków utrzymania w zakresie odpowiadającym usprawiedliwionym potrzebom uprawnionego oraz możliwościom zarobkowym i majątkowym zobowiązanego. Przesłanka istnienia tego obowiązku alimentacyjnego jest pozostawienie osoby uprawnionej w niedostatku.

Natomiast zgodnie z art. 138 krio w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Dla stwierdzenia czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu powyższego przepisu należy brać pod uwagę czy istniejące warunki i okoliczności mają charakter trwałe, dotyczą okoliczności zasadniczych i wyczerpują te przesłanki, które w istotny sposób wpływają na istnienie i zakres obowiązku alimentacyjnego. Zmiana orzeczenia dopuszczalna

jest tylko w razie zmiany stosunków, zaistniałej po jego wydaniu, a jej ustalenie następuje przez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami poprzednio istniejącymi. Żądanie ustalenia, że ustał obowiązek alimentacyjny unormowany w wyroku rozwodowym, mogłaby uzasadniać jedynie zmiana stosunków polegająca na ustaniu stanu niedostatku po stronie uprawnionej lub ustaniu możliwości wywiązania się z tego obowiązku po stronie zobowiązanego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 1999r., sygn. I CKN 355/99).

Orzekając w niniejszej sprawie, Sąd uznał, że od czasu rozvodu nie doszło między stronami do zmiany stosunków, które stanowią podstawę do zmiany orzeczenia w zakresie alimentów.

Zdaniem Sądu, na podstawie całokształtu materiału dowodowego brak jest jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że sytuacja życiowa powoda uległa pogorszeniu. Podnoszone przez powoda twierdzenia pozostawania w ciężkiej sytuacji materialnej nie znajdują odzwierciedlenia w dowodach zgromadzonych w sprawie. I tak powód już w czasie orzekania w 2012r. w sprawie rozwodowej podnosił, iż znajduje się w trudnej sytuacji finansowej. Wtedy powód utrzymywał się z dorywczych prac budowlanych przynoszących dochód (jak deklarował) w wysokości około 400 zł miesięcznie (k. 170 akt VI RC 2042/10). Podobne stanowisko zaprezentował, także w obecnej sprawie. Swój dochód z prac dorywczych określił jednakże już na kwotę 800-1000 zł miesięcznie (zeznania powoda k. 131v,199v).

Zdaniem Sądu, sytuacja powoda znacząco poprawiła się od czasu orzekania w sprawie o rozwód. Powód bowiem uzyskuje większe dochody z podejmowanych prac dorywczych niż poprzednio. Od kilkunastu lat oficjalnie jest mało aktywny zawodowo, podejmował prace, w których na ogół był krótko zatrudniony (kserokopie świadectw pracy, umowy o pracę, zaświadczeń o wykonywaniu pracy k. 148-156). Powód prowadził również działalność gospodarczą jako kierowca taksówki (zaświadczenie k. 147). W 2012r. zrezygnował z prowadzenia tej działalności, podnosząc, że „nie przynosiła dochodów”, choć powszechnie wiadomo, że usługi w zakresie transportu osobowego taksówką, również w K. przynoszą kierowcom dochody. Zdaniem Sądu, powód celowo zrezygnował z prowadzenia działalności, co spowodowało, że trudniej jest ustalić jego aktualne rzeczywiste dochody. Od tamtej pory nie podjął stałego zatrudnienia. W czasie orzekania w niniejszej sprawie uzyskiwał dochody z prac dorywczych tj. podejmował prace w budownictwie oraz wyjeżdżał wielokrotnie (nie mniej niż kilka razy w miesiącu) za granicę w celu legalnego przewożenia części samochodowych (zeznania powoda k. 199v-200). Oprócz tego powód posiada uprawnienia sternika i ma możliwość uzyskania dodatkowych dochodów także w tym zakresie. Powód podnosił, iż rejsy statkiem trwają około 5 dni, a on musi opiekować się matką, dlatego nie może w ten sposób dorabiać. Tymczasem, bezsporne jest, że powód kilka razy w miesiącu wyjeżdżał za granicę (ponad 480 km w jedną stronę z K. do D.), zaś opiekę nad matką w tym okresie sprawowała jego przyjaciółka B. P. (zeznania powoda k.200).

Aktualnie powód nie ma żadnych medycznych przeciwwskazań do wykonywania pracy, chociażby fizycznej, zaś w jego życiu nie zaszły okoliczności uniemożliwiające zarobkowanie. Powód ma zatem możliwości zarobkowe, dotychczas wykonywał różnego rodzaju prace dorywcze, które przynosiły mu dochody wystarczające do utrzymania się i płacenia alimentów.

Pozwany nie przedstawił w niniejszej sprawie realnego obrazu własnych możliwości zarobkowych i dochodów uzyskiwanych z prac dorywczych. Powód nie posiada własnego rachunku bankowego i nie podejmuje od kilku lat legalnej pracy, zatem nie można dokładnie zweryfikować ile wynoszą rzeczywiste dochody powoda. Orzekając w niniejszej sprawie Sąd miał do dyspozycji w zasadzie deklaracje powoda. Zauważyć należy, że powód wielokrotnie wyjeżdża za granicę tj. na Ukrainę (informacja z (...) k. 176-180) i jak wynika z zeznań powoda wyjazdy te mają charakter zarobkowy (k. 200), ale ile zarabia z tego tytułu, nie wiadomo. Zatem powód nie ujawnił całości dochodów jakie uzyskuje, przedstawił swoją sytuację materialną tak jak chciał i nie sposób jej zweryfikować.

Zdaniem Sądu, takie zachowanie powoda jest celowe i zmierza do ukrywania uzyskiwanych dochodów. Powodowi jest tak wygodnie, przypuszcza też, że takie zachowanie umożliwi mu uwolnienie się od alimentów na rzecz byłej żony (nie ma przecież stałej pracy, oficjalnie jest bezrobotnym, bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych).

Zauważyć nadto należy, że powód mieszka wspólnie z matką, która posiada własne źródło dochodu, zatem koszty utrzymania powoda nie są wysokie i rozkładają się na dwie osoby.

Odnosząc się zaś do sytuacji majątkowej pozwanej, zdaniem Sądu uległa ona pogorszeniu od czasu orzekania w sprawie o rozwód. Pozwana znajduje się w niedostatku. Pozwana w czasie orzekania w sprawie o rozwód była zatrudniona na stanowisku sprzątaczk i uzyskiwała stałe wynagrodzenie w kwocie ponad 1000 zł miesięcznie. Pozwana nadal pozostaje pod stałą opieką lekarza okulisty z Uniwersyteckiego Centrum (...) w K. (kserokopia historii choroby k.83-92), co niewątpliwie generuje koszty leczenia i dojazdów do specjalisty. W kwietniu 2016r. pozwana utraciła zatrudnienie. W związku ze zwolnieniem z pracy wniosła sprawę do Sądu o odprawę (zeznania pozwanej k.200v). W czasie orzekania w niniejszej sprawie pozwana utrzymywała się z niskiej renty w wysokości 712 zł miesięcznie oraz zasądzonych alimentów. Pozwana nie ma możliwości podjęcia pacy z uwagi na chorobę oczu (całkowita ślepota oka prawego oraz pogarszające widzenie w lewym oku-kserokopia historii choroby k. 85) Jest całkowicie niezdolna do pracy (orzeczenie k. 75-76). Podkreślić należy, że okresie od sierpnia do połowy września 2016r. pozwana podjęła pracę za granicą, w Niemczech przy pakowaniu kosmetyków. Umowa o pracę nie została jej przedłużona ponieważ pozwana nie radziła sobie w pracy na taśmie, właśnie ze względu na stan zdrowia (zeznania pozwanej k. 201, zeznania świadka L. K. (1) k. 198v). Zdaniem Sądu, obecna sytuacja majątkowa pozwanej, uprawnia ją nadal do alimentacji ze strony powoda. Pozwana nie zawarła nowego związku małżeńskiego, nadal prowadzi samodzielne gospodarstwo domowe.

Powód podnosił w niniejszej sprawie, że pozwana żyje na bardzo wysokim poziomie, korzysta z wycieczek zagranicznych i krajowym oraz prowadzi rozrywkowy tryb życia, zatem jej sytuacja majątkowa znacząco poprawiła się. Mimo problemów zdrowotnych z oczami pozwana spożywa alkohol i pali papierosy. Powód przedłożył wydruki rozmów pozwanej wraz ze zdjęciami z portalu społecznościowego „facebook”, na których znajduje się pozwana z L. K. (1) oraz innymi osobami w czasie wyjazdów zagranicznych i spotkań towarzyskich (k.21-39, 100-118).

Sąd nie badał jaki charakter ma znajomość pozwanej z L. K. (2), gdyż nie było to przedmiotem tego postępowania (nie jest to sprawa o rozwód). Zdaniem Sądu, pozwana z uzyskiwanego dochodu, który łącznie z alimentami od powoda wynosi ok. 1000 zł miesięcznie niewątpliwie nie miała możliwości sfinansowania jakichkolwiek wyjazdów turystycznych. Pozwana bowiem za wynajem mieszkania płaci ok. 600 zł miesięcznie, nie wliczając kosztów wyżywienia czy leczenia. Pozwana podniosła, że wszystkie wyjazdy w których uczestniczyła były finansowane przez L. K. (1). Ponadto pozwana korzystała z pomocy swojej siostry (zeznania pozwanej k. 132). Taki stan rzeczy potwierdził świadek L. K. (1) (zeznania świadka k. 198v-199). Powód zarzucił pozwanej prowadzenie rozrywkowego trybu życia, ale sam także nie unikał różnego rodzaju spotkań towarzyskich, co potwierdzają zdjęcia przedłożone przez pozwaną (k. 78-80). Poza tym sam fakt, że pozwana jest osobą chorą nie przesądza o tym, iż pozwana nie ma prawa spotykać się z przyjaciółmi, w szczególności, że choroba wzroku postępuje i istnieje duże prawdopodobieństwo, iż pozwana całkowicie straci wzrok również w drugim oku a tym samym szansę na w miarę normalne funkcjonowanie.

Powód podnosił także, że pozwana znacząco wzbogaciła się, gdyż w sierpniu 2016r. otrzymała wypłatę z polisy ubezpieczeniowej w wysokości około 27. 000 złotych. Pozwana owszem otrzymała środki finansowe z polisy ubezpieczeniowej (potwierdzenie realizacji wypłaty polisy k. 99, kserokopia historii rachunku pozwanej k. 164). Powyższa polisa została założona kilkanaście lat temu, gdy strony były w związku małżeńskim, a osobą uposażoną był syn stron Ł. P.. Gdy pozwana zachorowała to firma ubezpieczeniowa opłacała składki ubezpieczeniowe za pozwaną (k. 200). Pieniądze otrzymane z polisy ubezpieczeniowej pozwana przekazała synowi (oświadczenie syna k.129).

Dodatkowo Sąd dokonał oceny sytuacji majątkowej pozwanej na podstawie przedłożonej historii rachunku bankowego. Zwrócić należy uwagę na to, że pozwana otrzymała w dniu 17 czerwca 2016r. przelew na kwotę 365, 34 zł oraz w dniu 29 lipca 2016r. przelew na kwotę 2036,30 zł z (...) Spółka z.o.o, tytułem zwrotu podatku dla syna Ł. P. (kserokopia historii rachunku bankowego k. 159-160). Natomiast w dniu 16 maja 2016r. pozwana dokonała wpłaty własnej na konto w wysokości 4300 zł (kserokopia historii rachunku bankowego k. 162v). Pozwana podniosła, że środki tytułem zwrotu podatku wpłynęły na jej konto ponieważ syn podał jej konto do wypłaty zaś kwotę 4300 zł, którą wpłaciła

na konto otrzymała od L. K. (1) z przeznaczeniem na zakup wycieczki (zeznania pozwanej k. 200v). Sąd dał wiarę zeznaniom pozwanej uznając je za logiczne i spójne.

Sąd dał wiarę również zeznaniom powołanych w sprawie świadków tj. M. Ś., R. Ś., L. K. (1), A. W. i również na nich oparł stan faktyczny w przedmiotowej sprawie. Świadkowie przedstawili Sądowi według ich wiedzy obraz sytuacji majątkowej oraz życiowej stron.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania, sąd oddalił powództwo A. P. o uchylenie obowiązku alimentacyjnego wobec pozwanej I. P..

Na podstawie art. 98§1 kpc w związku z §2 pkt. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie ( Dz. U z 2015r. poz. 1800 ze zmianami) zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 900 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Obowiązkiem powoda jako strony przegrywającej sprawę było zwrócenie pozwanej kosztów procesu.

SSR Jolanta Litwinowicz